

[Per Møller.]

at tage standpunkter, der kan formodes at være populære i visse kredse, men vel at mærke også standpunkter, som man aldrig ville indtage, dengang man havde ansvaret.

Jeg vil sammenfatte det med at sige, at venstre ikke kan støtte tanken om at optage fulde og normale diplomatiske forbindelser med Nordvietnam på dette tidspunkt.

Stinus: Det hedder i forslaget, at Nordvietnam længe har opfyldt de krav, man fra dansk side plejer at forudsætte for at kunne yde diplomatisk anerkendelse, og udenrigsministeren har i dag givet udtryk for den samme opfattelse.

Det har under skiftende regeringer været et princip for dansk udenrigspolitik, at så få områder som muligt skulle stå uden for det internationale samkvem. Endvidere har skiftende regeringer altid set på de muligheder, der gennem anerkendelse og eventuel optagelse af diplomatisk forbindelse åbnes for varetagelse af danske interesser. Endelig må der, når spørgsmålet om anerkendelse rejses, indgå betragtninger over den virkning, en anerkendelse må antages at ville få for forholdet til tredjelande.

Når det gælder spørgsmålet om anerkendelse af Nordvietnam, er det imidlertid ikke vort forhold til tredjelande — de fleste vil her tænke på USA — der for det radikale venstre er det afgørende. Det afgørende for os er virkningerne på mulighederne for fred i Vietnam. Det radikale venstre har altid bekendt sig til, hvad man kan kalde det universelle anerkendelsesprincip gående ud på, at man anerkender de regeringer, som sidder inde med den faktiske magt i landene. Jeg kan tilslutte mig nogle betragtninger herom i Berlingske Tidende umiddelbart efter Sveriges anerkendelse af regeringen i Hanoi. Det hed her bl. a., at det ville være ønskværdigt, om man kunne nå dertil, at de faktiske magtudøvere automatisk oprettede kontakt med hinanden, for det ville betyde, at udvekslingen af diplomater blev en proces, der helt var frigjort af uvedkommende moralske eller politiske vurderinger.

Hr. Frode Jakobsen gav den 18. januar 1967 her i folketinget udtryk for undren over, at socialistisk folkeparti havde fremsat forslag om anerkendelse af bl. a. Nordvietnam. Hr. Frode Jakobsen udtalte dengang,

således som han selv har bekræftet det her i dag — jeg citerer fra Folketingstidende 1966-67, 2. samling, sp. 908:

„Formålet med den kamp er Vietnams forening — det er det, de dør for i Vietnam. Og så kommer socialistisk folkeparti, der ellers giver udtryk for særlig sympati for den kamp, og foreslår, at Danmark, vel som den første nation i verden, endeligt skal slå fast, at Vietnam skal være delt. En juridisk anerkendelse af de to dele som to stater kan da kun betyde en cémentering af den deling!“

Videre sagde hr. Frode Jakobsen, sp. 910:

„ . . . en diplomatisk anerkendelse af, at der er to forskellige lande, ét, som hedder Nordvietnam, og ét, som hedder Sydvietnam, sådan som socialistisk folkeparti foreslår, kan kun modvirke en rigtig løsning.“

Hr. Frode Jakobsen gav sluttelig udtryk for forståelse for, at udenrigsministeriet ikke havde lyst til at ændre sin indstilling, nemlig den ikke at anerkende Nordvietnam.

I dag er hr. Frode Jakobsen altså nået frem til en anden erkendelse. Vi må da i dag, som hr. Frode Jakobsen, spørge, om den udvikling, der siden 1967 er sket i Vietnam, måtte have skabt en dansk interesse i at anerkende Nordvietnam. Det afgørende for den danske regering i 1967 var, således som det blev udtrykt af daværende stats- og udenrigsminister J. O. Krag, at støtte tanker og forslag, der kan lede til en fredelig forhandling om krigens afslutning. Det nye i situationen i dag er for det første, at sådanne forhandlinger er begyndt, om end kontakten parterne imellem endnu befinder sig på det meget forberedende stade, og for det andet at Sverige har anerkendt regeringen i Hanoi.

Det afgørende for os i den foreliggende situation kan ikke være, at Sverige har anerkendt den nordvietnamesiske regering, selv om nordisk enighed på dette punkt ud fra mange synspunkter kunne have været ønskelig. Det afgørende for os må være vor indflydelse, om nogen overhovedet, på de igangværende forhandlinger i Paris.

Man kan spørge, hvorfor Sverige anerkendte Nordvietnam netop nu. Nordvietnams eksistens har jo været en kendsgerning i en årrække. Man kan også spørge, om den svenske anerkendelse virker fremmede eller